

Belediyelerce Derneklere Yer Tahsis Edilmesi ve Yardım Yapılması

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

BELEDİYELERCE DERNEKLERE YER TAHSİS EDİLMESİ VE YARDIM YAPILMASI

Halil MEMİŞ ([1])

1- Giriş

Belediyelerin sosyal hayata ilişkin görevleri yadsınamaz derecede fazladır. Bunun yanında, sivil toplumun dinamiklerinin bir parçası sivil toplum kuruluşlarıdır.

Sivil toplum kuruluşları gönüllülük esasına göre faaliyet gösteren kuruluşlar olmasına karşın, büyük oranda da finansman sıkıntısı çekmektedirler. Bu cümleden olmak üzere, dernek statüsündeki yapılanmaların çoğu, yoğun bir şekilde belediyelerden destek talebinde bulunurlar. Belediyelerde, hemşehrilerinin oluşturduğu bu sosyal amaçlı yapılanmalara destek olmak ve onları hayatta tutmak amacıyla katkı vermeye çalışmaktadırlar.

Belediyelerden yapılan taleplerin başında;

- Yer Tahsisi,

- Nakit Verilmesi,

gelmektedir.

2- Derneklere Yer Tahsisi

Belediyelerin derneklere taşınmaz (arsa, bina vb) tahsis etmesine yönelik doğrudan bir düzenleme bulunmamaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75 inci maddesine göre;

Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

.....

c) (Değişik: 12/11/2012-6360/19 md.) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.

.....”

Madde hükmünden de anlaşılacağı üzere; 5393 sayılı Belediye Kanununun 75. maddesinin (c) fıkrası gereğince, Belediye Meclisi kararı alınarak kamu yararına çalışan derneklerle ortak hizmet projeleri gerçekleştirilebilir. Bu kapsamda, yer tahsisi söz konusu olabilir. Ortak proje gerçekleştirme şartları aşağıda belirtilecektir.

3- Derneklere Aynı veya Nakdi Yardım Yapılması

5018 sayılı Kanunun "Bütçelerden yardım yapılması" başlıklı 29 uncu maddesinde; "Gerçek veya tüzel kişilere kanuni dayanağı olmadan kamu kaynağı kullandırılmaz, yardımda bulunulamaz veya menfaat sağlanamaz. Ancak, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülmüş olmak kaydıyla; kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilir.

Bu yardımların yapılması, kullanılması, izlenmesi, denetlenmesi ve kamuoyuna açıklanmasına ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun "Yardım ve işbirliği" başlıklı 10 uncu maddesinde; "Dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere, benzer amaçlı derneklerden, siyasi partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan maddî yardım alabilir ve adı geçen kurumlara maddî yardımda bulunabilirler.

5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, dernekler kamu kurum ve kuruluşları ile görev alanlarına

giren konularda ortak projeler yürütebilirler. Bu projelerde kamu kurum ve kuruluşları, proje maliyetlerinin en fazla yüzde ellisi oranında aynî veya nakdî katkı sağlayabilirler. 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi çerçevesinde engellilerin ve eski hükümlülerin mesleki eğitim ve mesleki rehabilitasyonu, kendi işlerini kurmaları, engellilerin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojilerine ilişkin projeler ile benzeri projelerde bu oran aranmaz.”

6360 sayılı On Dört İilde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 19 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında da; “5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanununun 10 uncu maddesi; belediyeler, il özel idareleri, bağılı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler için uygulanmaz.” denilmektedir.

6360 sayılı Kanun ile 5018 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinde sağlanan imkana mahalli idareler açısından sınırlama getirilmiştir. Buna göre; dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere; belediyeler, il özel idareleri, bağılı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından nakdi yardım yapılamaz.

Ancak kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.

Sonuç olarak 5393 sayılı Belediye Kanununun 75 inci maddesine göre;

Derneklere nakdi yardım yapılabilmesi için;

- a) Belediyeler ile dernekler arasında ortak hizmet projesi gerçekleştirilmesi,
- b) Meclis Kararı
- c) Mülki İdare amirinin izni (Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları için izin gerekmez.)

gerekmektedir.

4- Aynı veya Nakdi Yardım Yapılamama Kuralının İstisnası

Yukarıdaki sınırlamaların bir istisnası, 5393 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinde, spor kulüpleri dernekleri için düzenlenmiştir.

Kanunun “Belediyenin görev ve sorumlulukları” başlıklı 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre; belediyeler gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise, sporu teşvik etmek amacıyla yapılacak nakdi yardımın, bir önceki yıl genel bütçe vergi gelirlerinden belediyeleri için tahakkuk eden miktarın; büyükşehir belediyeleri için binde yedisini, diğer belediyeler için binde on ikisini geçemeyeceği düzenlenmiştir.

Bu nedenle, amatör spor kulüplerine bu sınırlamalar içerisinde, herhangi bir merciden izin veya onay alınmadan yardım yapılabilir.

---

[1] <https://www.facebook.com/HalilMemis.tr/>

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA